

atrium

Informační bulletin Střediska knihovnických a kulturních služeb Chomutov

■ ročník I, č. 4 (prosinec 2000)

Končící století a tisíciletí

je tak neopakovatelný zážitek, že přemítání nad tím už dopředu nedovoluje laciná a sentimentální klišé, kterými obvykle na konci běžných roků nešetříme. I ten, kdo zrovna není vyznavačem magických čísel, musí připustit, že takový přelom je věc nevšední, neopakovatelná a zvláštní. Nelze ji odbýt jen tak nějakým gestem jako jindy.

Vážnost chvíle při střídání letopočtu evokuje vážnější myšlenky, než jsou bublinky z půlnočního šampaňského, až si budeme připíjet na zdraví a na šťastnou budoucnost. Budeme si navzájem dívat do očí a vzhlížet na oblohu. V gejzírech silvestrovských petard a ohňostrojů patrně neuvidíme Severku, ten orientační bod, k němuž se vracíme při bloudění jako k jistotě.

Budeme pro sebe přemítat, co že nás zítra, pozítří, za rok čeká. Nakolik jsme ohroženi, když v dnešním světě není místo pro velké projekty šťastné a dokonalé budoucnosti, jimiž se lidstvo po staletí rádo sytilo. Není už žádných velkých projektů a není ani pravidel. Přesněji řečeno: není důvěra v takové projekty. Ta nedůvěra vyplývá ze zkušeností lidí v posledním, právě končícím století. Zhroutily se ideologie, založené na rasových, národnostních nebo třídních principech. Selhává sociální inženýrství. Selhaly všechny nadějně metaprojekty, které slibovaly světlé zítřky a šťastnou budoucnost. Vystřízlivěli jsme z čekání na štěstí zvané civilizace. Vyléčili nás Stalin i Hitler, Gulag a Osvětim, Hirošima a Černobyl, hladomory v Etiopii, vyvražďování v Kambodži, nenávisť na Balkáně, krutost náboženského fundamentalismu, bezradná bída třetího světa, drogy, AIDS a násilí. Nepoložil Adorno otázku, zda je možno psát poezii ještě po Osvětimi? Totalitní režimy se uvolnily, rozpadly z vnitřní nemohoucnosti. Vytratila se pseudojednota a marně po ní toužit.

Celek současné doby se rozpadá. Obtížně se hledá svorník, když se zdá, že vše je dovoleno. Takovým svorníkem v dobách těžkých a čase křížovatek bývalo, je (a věřím, že bude) umění. Pohlédněme k němu, až nám opojná zář rachejtlové noci zakryje naši hvězdu...

Vladimír Valeš Ph.D.

Robert Andrlé

- výstava k 60. narozeninám

Jsme obklopeni výtvarnými díly autora, který není chomutovské veřejnosti neznámý. Pan Andrlé žije v Chomutově od roku 1966 a je jedním z těch, kteří se neustále pokoušeli o aktivizaci amatérské výtvarné činnosti. Právě proto pan Andrlé vystavoval ponejvíce v Chomutově, ale jeho obrazy jsme mohli spatřit v galerii Díla v Ústí nad Labem, vystavoval v Košumberku, zúčastňoval se společných výstav, část jeho tvorby najdeme i v Dortmundu. Když Robert Andrlé představil průřez své tvorby na minulých výstavě, která se uskutečnila v roce 1997 v KASSu v Chomutově, předpokládali účastníci tehdejší vernisáže, že to není známka trvalého návratu Andrlé do rodiny výtvarníků. Ale dnešní výstava, kterou připravilo Středisko knihovnických a kulturních služeb v Chomutově k 60. výročí narození autora, každého plně přesvědčuje, že to Ing. R. Andrlé myslí s návratem k malířské paletě zcela vážně.

I když jde dnes tak trochu o retrospektivu jeho tvorby, nelze autorovi upřít hledačské úsilí, které ostatně provází Andrlého tvorbu od prvních kroků. Když absolvoval Vysokou školu zemědělskou, katedru zahradní architektury v Lednici na Moravě, skončilo také období jeho prvních výtvarných pokusů v rámci studia. Soukromě své nadání posiloval praktickými cvičeními u akademického malíře Kamila Sopka. Velký vliv na něho měli i výtvarní pedagogové, se kterými se setkával na malířských kurzech v Ústí nad Labem - byl to prof. Dan Richter a prof. František Pulec.

Nejdůležitější však byla obrovská trpělivost a nadšené úsilí samotného pana Andrlého. Podařilo se mu zachycovat celkovou atmosféru zobrazovaného motivu, a tak se mu postupně jeho základní technika práce s pastelem stávala brzdou. Nelze se tedy divit, že věren svému „hledačství“, začal pracovat s temperou, olejovými barvami a pokoušel se náměty zpracovávat také akrylovými barvami. Dnes můžeme s jistotou tvrdit, že v Andrlého obrazech je vyjádřena i určitá dávka životního optimismu, zvláště u námětů z jihu Evropy. Barvy jsou svítivější, celek působí radostně. I když autor opustil pastel, přece zde najdeme obraz „Pískový lom“ z roku 1997, obraz Jindřichov a Javorníky z roku 2000, které dokumentují, že i tady můžeme mluvit o návratu. „Kaštanka“ z roku 1999 působí monumentálně a malba olejem tu má své opodstatnění. Kombinovanou techniku vidíme např. na obraze „Jemničky“. Skvělá je práce s olejovými barvami na obraze „Předjaří v Jeseníku“.

Průvodní slovo Mgr. Zdeněk Hejna

Výstava

Zuzana, Jan a Josef Švarcovi:

Obrazy a kresby

(vernisáž 6.11.2000)

Tato výstava mohla klidně nést název „Rodinná sešlost“. Dcera Zuzana studuje na Vysoké odborné škole restaurování a konzervačních technik v Litomyšli obor restaurování papíru, dokumentů a knih. Syn Jan studuje pátým rokem na PF Ostravské univerzity výtvarnou tvorbu a filmovou animaci. Otec Josef vystudoval střední grafickou školu a pracoval 25 let jako litograf a redaktor v tiskárně. V roce 1990 si se svou ženou Milenou založil výtvarné studio, ve kterém se věnují převážně užité grafice. Zároveň vydávají své ilustrované jazykové knížky a pexesa pro děti. Někdy zbude i trocha volného času pro volnou tvorbu, což bylo patrné i z jeho výstavy.

Josef Švarc: „Je to zvláštní a možná pro mnohé nepochopitelné, když žijete uprostřed rodinné tvůrčí symbiózy. Můžete svým dětem předávat zkušenosti a ony je přijímají a při tom se od nich učíte všemu novému, co doba, život i jejich mládí přináší. Od narození sledujete přerod človíčka v dospělého člověka.

Nastavujete ruce při každém jejich klopýtnutí k záchraně, radujete se z každého malého úspěchu a doufáte, že svůj život, až se v něm ocitnou sami, prožijí hodnotně, poctivě, naplno a šťastně. Že dokáží tvůrčím způsobem zúročit to, na co vám už nestačí dech a sportovně sami přiznáte, že na to nemáte, ale oni jo, protože jsou mladí a mají možnosti, o kterých se vám v jejich věku ani nesnilo. A tak jim fandíte, aby příležitost, kterou mají nepropásli.“

Josef Švarc říká, že žít v takové tvůrčí rodině je těžké, my ale ještě dodáváme a s námi i mnoho návštěvníků této výstavy, nejen těžké, ale i krásné.

Renata Palivcová, výstavní síň SKKS

Vernisáž výstavy

Jitky Gavendové a Dalibora Vajnara

Naslouchání srdcem

(4. 12. 2000)

Vernisáž výstavy výtvarných děl Jitky Gavendové a Dalibora Vajnara se koná ve zvláštním čase. V čase předvánočním. V čase adventním. V čase těšení a zvědavosti na to, co přijde. V čase obav. V čase čekání na dvoutisící reprízu příchodu Spasitele. Nebo letopočtu, chcete-li. Blížící se magický předěl nese s sebou zvýšenou citlivost. Jako na fotografické desce vnímáme každý záblesk naděje a každý zášleh, který by mohl znamenat krátké spojení, jež může spustit třesk. Jsme citlivější, jako bývají psi před zemětřesením, když cítí chvění dávno před tím, než k němu vůbec dojde. A tak v době, kdy se už rozsvěcují vánoční světla a lidé se naladují do patřičné tóniny, přicházejí dva výtvarníci a nabízejí: postůj člověče, přestaň na chvíli pospíchat, zastav se. Popřemýšlej, zpytuj alespoň na chvíli své nitro, pokus se udělat v sobě trochu pořádek aspoň teď, když přichází to bilancování na konci století a tisíciletí.

Oba výtvarníci si nemohli vybrat lepší čas pro prezentaci své tvorby. Neboť divák je právě dneska maximálně připraven jít jim naproti. Pochopit, porozumět jejich obrazům, dotknout se jejich světa a třeba do něho i vstoupit. Každý z obou dnešních autorů čerpá z jiných duchovních a kulturních zdrojů.

Jitka Gavendová vystavuje portréty čtrnácti svatých pomocníků. Zná je důvěrně a dobře, neboť s nimi sdílí jednu střechu v kadaňském františkánském klášteře. Jen pár zdí totiž dělí její příbytek od kostela, který je jim zasvěcen. Ta stará klášterní budova je prosycena lidskými příběhy, promodlena, prosáklá pláčem nad smrtí, slzami radostí nad narozením dítěte. Atributy víry, legend a mýtů nesou i portréty dívek, žen a andělů. Výtvarný názor, způsob vidění a technika malby je nejpatrnější na imaginární zelené krajině s jabloní a 18 jablíčky, s ještěrkou, hejnem bílých ptáků a kapkami rosy v nízkém ranním slunci.

Někdy se vedou spory, zda existuje ženské malování, a když ano, v čem je jeho specifčnost. Myslím, že existuje a že znakem jedné jeho větve je smysl pro poetický a ozvláštňující detail. Jitku Gavendovou poznáme právě podle oněch detailů: kapky rosy a záhadného úsměvu na jejich portrétech.

Zatímco Jitka čerpá z duchovního odkazu křesťanství, její kolega Dalibor Vajnar objevuje pro sebe inspiraci východní kulturou, východním náboženstvím a mystikou. Své obrazy často provází citáty, výpověďmi. Tato slovní sebereflexe tvoří pandán obrazu a naopak – a divák je má vnímat současně. Svět na obrazech Dalibora Vajnara je světem ticha, světem klidu, světem spočinutí, světem soustředěné kontempace, která se odehrává v nekonečném neurčitěm prostoru. Může to být nekonečné lidské vědomí, jako nekonečný vesmír.

Některé obrazy nesou symboliku spojovanou s křesťanstvím: klenby gotických chrámů, sloupoví, sepnaté ruce, často jen náznak povědomého gesta.

Malíři často nestačí jen dva rozměry malby. Vytváří hrubé struktury, drásá a hněte materiál do nízkého reliéfu, nechává předměty a tváře vystupovat z obrazu. V katalogu se autor vyznává: „Hlas ticha je stav čistoty – a hledající jej poznává jako svou přirozenost. K tomuto poznání lze dojít hlubokým analytickým sebezpozorováním. Čím více se člověk pozoruje, tím více poznává i lidi...“

Pro současnou uměleckou tvorbu je příznačná pluralita, vyznávání mnohosti a odlišnosti. Neřídí se jedním vzorem. Nevyznává žádnou sjednocující ideu kromě humanismu. Chce být tolerantní. A je na Tobě, diváku, zda povedeš osloven těmito obrazy – sebezpozorování sama sebe, abys porozuměl ostatním lidem. Myslím, že je to pěkná adventní příležitost. Děkuji vystavujícím autorům a Vám přeji příjemné chvíle v naší výstavní síni.

Vladimír Valeš Ph.D.

Třikrát Internet

Čítárna SKKS připravila v průběhu půl roku tři akce, jejichž cílem bylo umožnit dalším návštěvníkům knihovny práci s Internetem.

Na konci června to byla akce **INTERKARTA ZA VYSVĚDČENÍ**. Stála 300 Kč a byla předplatným na 5 hodin práce na Internetu + 1 hodina zdarma jako prémie SKKS. Tato nabídka velmi zaujala, několik se jich prodalo, ale rodiče a studenti dali zřejmě přednost jiným letním lákadlům.

K začátku nového školního roku jsme vyhlásili druhou akci: **S INTERKARTOU DO NOVÉHO ROKU**. Za tuto permanentku zaplatil zájemce 200 Kč a dostal k tomu jako prémii 2 hodiny zdarma. O tuhle nabídku byl zájem obrovský a do konce listopadu, kdy nabídka trvala, se jich prodalo na 130. Jejich majitele opravňuje využití našeho Internetu v čítárně ještě v příštím roce 2001.

Třetí dárek jsme připravili do posledního vánočního týdne – **VÁNOČNÍ SURFOVÁNÍ SE SLEVOU**. Čtenáři a návštěvníci naší knihovny, čítárny a kavárny ve věku od 15 let mohou surfovat na Internetu 1 hodinu za poplatek 40 Kč místo dosavadních šedesáti korun. Chystáme další překvapení a rozšíření služeb v nové nabídce pro měsíc březen 2001. Bližší informace v naší čítárně.

(oh, vv)

Další novinky v Internetu a informačních technologiích

Počítačová síť SKKS

Během letošního roku došlo v naší počítačové síti k různým výpadkům a odborníci zjistili, že náš nynější server je přeplněn informacemi a je potřeba se vážně zamyslet nad koupí nového serveru. Na podzim vedení SKKS rozhodlo o novém serveru. Software Novell NetWare 4.1 byl nekompatibilní s novým serverem. Dostali jsme nabídku Novell Netware 5.1 za 5 licencí 10 000,- Kč, ale my potřebujeme 50 licencí. Cena softwaru nám připadala dost vysoká. A teď musíme provolat sláva Internetu. Na Internetu jsme našli výbornou akci firmy Novell společně se školstvím, která nabídla školám od 31.10.2000 do 31.12.2000 výhodné ceny multilicencí. Nezaváhali jsme a naše žádost o multilicence, i když nejsme školáci, byla vyřízena kladně. Za pouhé 2 900,- Kč jsme získali multilicenci. A teď jen doufáme, že vše bude fungovat tak jak má a naši čtenáři budou s

našimi počítači spokojeni.

Jana Chromíková, ved. oddělení katalogizace

Rychlejší Internet

V prosinci 2000 se zkvalitnilo připojení SKKS Chomutov na Internet. Byla vybudována nová digitální linka (místo staré analogové) s přípojným bodem přímo v Praze. Tuto linku spravuje firma Nextra a nikoliv Telecom, jak tomu bylo dříve. Přenosová rychlost se zvýšila dvojnásobně, tedy na 128 kb/s. Byla zároveň posílena ochrana vnitřní sítě SKKS před počítačovými hackery pomocí nastavení firewallu na novém routeru Cisco 805. Internetová kavárna SKKS má tedy nyní nejrychlejší připojení ze všech veřejných kaváren v Chomutově. Značka Nextra patří norské firmě Telenor, která koupila našeho původního providera PVT NET.

V lednu 2001 bude firma Softex provádět přestavbu počítačové sítě v SKKS. Její součástí bude i nahrazení starého počítače novým rychlejším novellským serverem, jak už je psáno výše. Tento počítač umí komunikovat větší rychlostí s ostatními počítači v síti, což urychlí i práci v LANIUSu. Malý 10Mb HUB bude nahrazen novým 16-ti slotovým 100 Mb switchem (rychlejším), na který budou připojeny nejvytíženější počítače v knihovně. Rychlost sítě by mělo zvýšit i přímé propojení internetového serveru s novým novellským serverem přes zvláštní síťovou kartu.

Bc. Miroslav Jiříšťa, správce sítě

Náš dům zní smíchem

Tak jako v jedné české písničce, kterou svého času zpívala Hanka Zagorová, tak to vypadalo první prosincovou sobotu v našem zařízení. Tato sobota totiž patřila dětem, které jsou v pěstounské péči. Referát sociálních věcí OkÚ Chomutov, oddělení péče o děti, pořádal již druhým rokem setkání dětí a jejich pěstounů z celého okresu právě u nás a pověřil SKKS připravit pro ně celodenní kulturní program a občerstvení.

Úderem deváté hodiny ranní se zaplnila výstavní síň a rozezněl se klavír, za který zasedla a koledy a vánoční písně hrála naše bývalá kolegyně p. Frühaufová. Po té si děti prohlédly výstavu a nakoupily si vánoční perníčky a drobné dárky. Pak si je odvedla kolegyně Olga Hanzlíková, která jim udělala velice působivou exkurzi po celé knihovně. Skončili v péči pracovníků dětského oddělení.

Následovalo občerstvení na sále ve II. patře a kulturní program až do 15 hodin. Tak se líbil, že jsme děti nemohli dostat domů. Vystoupily zde děti z taneční školy Evy Vlkové, přišel a kouzlil kouzelník Zdeněk Kavan, děti samy předváděly na pódiu co umějí - tančily, zpívaly, recitovaly. Největší ohlas měla ovšem závěrečná diskotéka, kterou připravil kolega Václav Škuba.

Vloni jsme toto setkání uspořádali zkusmo v našich prostorách, z vlastních zdrojů a při zapojení co největšího počtu zaměstnanců, tedy nejen z programového oddělení. Akce měla kladný ohlas a tak jsme ji letos zopakovali a myslím, že jsme založili pěknou tradici. Kdo jste tu nebyli a neviděli rozesmáté děti a dojaté dospělé, přijďte příští rok a pomozte při realizaci této akce. Nápady a pomoc jsou vítány. A vězte, že tento okruh lidiček, pro které je určena, si to opravdu zaslouží!

Helena Čermáková,

vedoucí programově-vzdělávacího oddělení

ZVUKOVÉ KNIHOVNY

A JAK DÁL?

Na začátku listopadu se konal v Městské knihovně Třebíč seminář na téma Zvukové knihovny a jak dál. Byl určen pracovníkům oddělení, kde se pracuje se nevidomými čtenáři. Protože v SKKS Chomutov půjčuje zvukové dokumenty pro nevidomé čítárna s Internetem v přízemí knihovny, zúčastnily se semináře obě naše pracovnice.

Byl představen projekt vzdělávací společnosti ABS WYDA s.r.o., který se zaměřuje na výpočetní techniku pro zrakově postižené. Cílem tohoto nadnárodního programu je umožnit zrakově postiženým osobám získat potřebné znalosti práce s výpočetní technikou tak, aby se uplatnily na trhu práce.

Zrakově postižený člověk může pak pomocí počítače vykonávat činnosti jako je: psaní vlastního textu, scannování a úprava textu, zpracování a vyhledávání informací, práce s databázemi informací, operace se soubory, účetnictví a další. Toho všeho se má dosáhnout speciální metodikou, výukou, učebními materiály či speciálním software. Naše zařízení v současné době zpracovává návrh na spolupráci s knihovnami pro nevidomé a se zrakově postiženými v našem regionu. Připravuje se nahrávání zvukových dokumentů ve spolupráci s knihovnou pro nevidomé v Praze a dále pořizování vlastních nahrávek na kazety z regionální historie a kultury Chomutovska.

Olga Hanzlíková,
vedoucí oddělení beletrie a čítárny

Zábavná pyrotechnika

- *ano či ne?*

Už někdy od Mikuláše se ozývají po sídlištích a ulicích petardy, dělobuchy a bouchací sirky. Každou chvíli se ozve rána a my se lekneme, z čehož pubertální mládež (protože zejména ona tuto zábavu miluje) má obrovskou radost. Onehdy moje oblíbená radiová stanice IMPULS zvolila téma dne „ Zábavná pyrotechnika“, ke kterému se posluchači vyjadřovali a telefonovali své názory. Toto téma mě zanechalo klidnou. Krom toho, že se občas leknu, jsem neměla, co bych k tématu řekla. Ovšem netušila jsem, že hned na druhý den už budu mít co říct, ba naopak! Budu mít zážitek na celý život. A podělím se o něj i s vámi.

Vracela jsem se ve 21 hodin z práce, docela utahaná a těšila jsem se, že si dám kafe a nohy na stůl. Ale hned po vystoupení z výtahu jsem byla vyvedena z mylných představ. Na chodbě na mě čekal můj třináctiletý syn, evidentně v šoku a nesrozumitelně se mi snažil sdělit, že se stalo něco hrozného. Když se mi ho podařilo zatlačit dovnitř bytu (nemám totiž ráda, když se na náš účet baví ostatní partaje), tak mi už nic nemusel vysvětlovat. Bylo mi jasné, že se opravdu NĚCO stalo. Ale nebylo mi jasné jak! Chyběl nám totiž záchod. Respektive záchodová mísa. Kromě pár ještě neuklizených střepů a zbytku nádrže na vodu, na mě z oné místnosti civěla zapáchající černá díra do odpadní roury. Můj synek totiž dostal fantastický nápad. Zapálil bouchací sirku, hodil ji do mísy a spláchl, a těšil se, že bouchne dole u sousedů a ti se patřičně leknou. Vše se mu podle plánu zdařilo, až na ten jeden detail, že sirka bouchla ještě před spláchnutím a rozmetala náš záchod. Následné spláchnutí pak ke všemu vytopilo sousedy, kteří den před tím (jako na potvoru) malovali!

Tři dny před touto událostí dostalo moje dítě předčasné dárek k vánocům – vysněný počítač. Já dostala novou záchodovou mísu. Jedna moje kolegyně ironicky poznamenala, že prý každý, co si zaslouží! Takže k tématu dne: zábavná pyrotechnika? Určitě! Každý, komu to vyprávím, se baví!!!

H.Č.

Předvánoční setkání pracovníků místních lidových knihoven

Uskutečnilo se dne 14.12.2000. Během pracovního jednání seznámil ředitel SKKS Chomutov všechny přítomné s koncepcí knihovnictví na okrese v roce 2001. Byl také zmíněn zákon na ochranu osobních dat. V další části proběhlo miniškolení ze statistiky. Probralo se vyplňování pracovního deníku na rok 2001-2002 a ročního výkazu za rok 2000. Na závěr proběhla diskuse, kdy vedle požadavků na výměnné soubory a odpisy knih se knihovníci vyjadřovali i k bulletinu Atrium. S potěšením jsme konstatovali, že s Atriem se v řadě knihoven pracuje a slouží jako inspirace pro čtenáře. Na závěr jsme si popřáli šťastné vánoce a hodně zdraví do nového roku.

Několik čísel, informací a tipů pro knihovníky:

📖 Naučné oddělení v roce 2000 navštívilo čtenářů 3.778, to je o 472 více než v roce 1999. Návštěvníků přišlo 37.584 a to je o 3.968 více než v roce 1999.

📖 Knihovníci místních lidových knihoven mají možnost využít volných průkazek do všech oddělení v knihovně. A tak vedle knihovního fondu z výměnných souborů je vám k dispozici i celý knihovní fond SKKS – využijte této nabídky i v roce 2001.

📖 Naučné oddělení vedle své běžné práce zajišťuje i meziknihovní výpůjční službu. To znamená, že jeho prostřednictvím lze půjčit čtenářům z jiných knihoven ty knihy, které nemá ve svém knihovním fondu. V roce 2000 bylo půjčeno 250 knih z knihoven v České republice a 50 výpůjček bylo uskutečněno mezinárodní meziknihovní výpůjční službou. Tyto výpůjčky slouží čtenářům k vědecké práci.

📖 Upozorňujeme znovu na možnost využít grantů na nákup počítačové techniky. Je však třeba domluvit se se svým obecním úřadem na polovičním finanční zabezpečení – grant „Knihovna 21. století“. A pospíšet si, protože termín odevzdání návrhu je do 15. ledna 2001.

📖 Nezapomeňte, že datum odeslání ročního výkazu o činnosti knihovny je rovněž do 15. ledna 2001. Deník o činnosti knihovny, který jste obdrželi, platí na dva roky. Proto nepište každý měsíc na jeden list, ale pokračujte pořád na jedné stránce i více měsíců

Mgr. Marie Laurinová, vedoucí oddělení
naučné literatury a MLK

Anketa

SKKS Chomutov vyhlásilo předvánoční anketu 2000 pro své čtenáře a návštěvníky. Ankety se zúčastnilo téměř sto respondentů převážně z řad mládeže a dospělých.

Většinu tvořili pravidelní návštěvníci SKKS (72 %), čtvrtinu (25 %) představovali občasní návštěvníci, 3 % dotázaných zde byla poprvé. Ve vzorku dotazovaných bylo více mužů (55,2 %). Podle věku tvořili nejsilnější skupinu 18 – 25letí (26 %), pak mládež ve věku 15 – 18 let (21 %), za nimi se umístila skupina ve věku 30 – 40 let (14,6 %) a 50 – 60letí (10,4 %). Nejméně zastoupenou skupinu představují návštěvníci ve věku 25 – 30 let (pouze 4 %).

Z hlediska vzdělání jsou nejvýrazněji zastoupeni návštěvníci s maturitou (48 %), následují dvě vyrovnané skupiny respondentů se základním vzděláním (20 %) a vysokoškolským vzděláním (19 %), skupina vyučených představuje 13,5 %.

Respondentům bylo položeno **25 otázek, které se týkaly všech oblastí nabízených služeb:** knihovny a čítárny s Internetem, vzdělávacích a kulturních pořadů, zájezdů, kavárenských a ostatních služeb včetně propagace programu SKKS a úrovně jednání pracovníků.

Dotázaní návštěvníci na 25 otázek anonymní písemné ankety odpovídali v pětibodové škále od nejvyššího hodnocení „velmi dobré“, přes „dobré“, „mám menší výhrady“, „mám vážné výhrady“ nebo „nevím, nemohu posoudit.“ Byla dána možnost podávat vlastní (jiné) návrhy na řešení úrovně služeb.

Na úseku knihovnických služeb respondenti ocenili nejvýše nabídku knih a služeb v oddělení naučné literatury: 58 % jako velmi dobrou, 27 % jako dobrou. 10 % se nevyjádřilo a 4 % měla menší či vážné výhrady. Pozitivní hodnocení 85 % čtenářů a návštěvníků je povzbuzující. Vysoké hodnocení dostalo rovněž oddělení beletrie: 49 % dotázaných udělilo stupeň velmi dobré, 32 % dobré.

Také nabídka knižních novinek a zajímavých titulů byla hodnocena poměrně vysoko: 34 % velmi dobře, 36 % dobře. 24 % se nevyjádřilo. Vysoce byla hodnocena také nabídka knih, odborných časopisů a informačních služeb ve studovně. 46 % ji hodnotilo jako velmi dobrou, 19 % jako dobrou. Ve studovně jde o služby specifické pro vymezený okruh návštěvníků, o čemž svědčí i 34 % odpovědí „nevím, nemohu posoudit.“

Zvláštní hodnocení dostalo hudební oddělení. Spokojenost s ním vyjádřilo 50 % respondentů (17,7 % velmi dobré, 32,2 % dobré). 41 % se nevyjádřilo. Z této skupiny převážně mladých návštěvníků přišlo také nejvíce návrhů a námětů na zlepšení služeb: větší výběr v country hudbě, zlepšení a zprůhlednění systému rezervace nosičů ad. Všechna oddělení knihovny byla hodnocena veskrze kladně. Relativně menší spokojenost byla s nabídkou novin a časopisů v čítárně a se službami Internetu. „Menší výhrady“ nebyly ovšem dále specifikovány, takže lze obtížně stanovit příčiny výhrad.

Z ostatních služeb se vysokého hodnocení (velmi dobré a dobré) dostalo výstavám v galerii SKKS - 66 % (32 % nehodnotilo), propagaci akcí SKKS (plakáty, pozvánky, tisk) – 64 % (24 % nehodnotilo), pořadům a akcím v atriu – 57 % (41 % nehodnotilo).

Třetí část dotazů se týkala menšinových aktivit a služeb SKKS (zájezdy do divadel a na kulturní pořady, zájezdy za poznáním, vzdělávací a rekvalifikační kurzy, besedy a exkurze apod.) V každém případě však anketa poskytuje dostatek podkladů pro dramaturgii činnosti SKKS a ukazuje na „bílá místa“ naší činnosti. Na ně se chceme zaměřit, ať už jde o služby a program v kavárně, klubové pořady, soutěže a přehlídky, další vzdělávání.

Nejvyšší hodnocení dostalo „celkové prostředí areálu SKKS“ – 93 % (68 % velmi dobré, 24 % dobré); stejně vysoké hodnocení – 93 % - obdržela „ochota a profesionalita pracovníků SKKS“ – 77 % velmi dobré, 16 % dobré. Tento vysoký kredit zavazuje ještě k vyšší kvalitě naší práce a k hledání nových přístupů ve všech oblastech kulturních a vzdělávacích služeb.

Slavnostní otevření kostela sv. Ignáce

(čtvrtek 14. prosince 2000)

Na zahájení slavnosti promluvili: přednosta Okresního úřadu Chomutov PaedDr. Jiří Kulhánek, starosta města Chomutov a senátor Alexandr Novák, generální vikář Karel Havelka z litoměřické diecéze, zástupce Památkového ústavu Ústí nad Labem PhDr. Vít Honys, a jako poslední ředitel Střediska knihovnických a kulturních služeb Chomutov Vladimír Valeš Ph.D., který na závěr převzal z rukou přednosta OkÚ symbolicky klíč od sv. Ignáce.

V průběhu slavnostního večera vystoupily soubory: Loutna česká (sbormistr MUDr. Miroslav Šulc), Athena (sb. Mgr. Karel Žižka), Vox cantabilis (sb. MUDr. Sylva Palkosková) Ženský komorní sbor Jirkov (sb. Jaroslav Cyrus), Ponticcelo (ved. Kateřina Lesáková) – a jednotlivci: Kristina Wiczorkowska a Mgr. Luboš Hána a Eduard Belšán.

Pořadem provázeli: Jindřich Lenc a Mgr. David Švorc. Součástí slavnostního otevření byla i výstava dokumentů z rekonstrukce kostela v pravé oratoři, prohlídka obnovené památky a setkání čestných hostů,

památkářů, projektantů a restaurátorů s firmou Corstav v kavárně SKKS. Slavnostní otevření bylo očekáváno a velkým zájmem veřejnosti. To dosvědčuje i velká návštěva a pozitivní ohlas většiny zúčastněných...

Raně barokní kostel sv. Ignáce v Chomutově

Kostel sv. Ignáce je dominantním prvkem a současně nedílnou součástí bývalého jezuitského areálu, jehož osudy jsou s novověkými dějinami města těsně sepjaty.

Jiří Popel z Lobkovic (Lobkowitz), nejvyšší purkrabí království, povolal jako horlivý šířitel katolické víry do Chomutova zástupce jezuitského řádu v čele s provinciálem Georgem Baderem, a to již v roce 1589. Po prvních úspěších se rozhodl ve městě založit kolej, kterou nadal rozsáhlým majetkem. Jezuitský areál v Chomutově měl mít nejen vliv na bezprostřední region, ale měl stát v cestě aktivitám sousedního protestantského Saska. Po příslušných jednáních a vyhledání vhodného místa spojeného s výkupem řady měšťanských domů při koutu jižní strany hlavního náměstí byl dne 14. srpna 1590 slavnostně položen a posvěcen základní kámen náročně koncipovaného rozlehlého areálu.

Pro potřeby koleje založil Jiří Popel i nadaci, která byla schválena až v roce 1592. Zmíněná nadace byla určena zejména pro vznikající gymnasium, kde mělo být z jejich výnosů udržováno 100 chudých studentů v semináři, nazvaném od roku 1623 seminářem sv. Františka Xaverského. Gymnasium mělo v podstatě charakter university (!); studující mohli získat titul doktora, či magistra.

Této etapě předcházely dramatické dny roku 1591, kdy rasantní postup jezuitů vyvolal u místního, vesměs luteránského měšťanstva silný odpor vrcholící vypleněním dosavadního provizorního sídla řádu ve městě. Po tvrdém potlačení vzpoury bylo působení Tovaryšstva ihned obnoveno.

Prvotní stavební činnost se soustředila do objektu v rohu náměstí při navazující ulici, kde vznikl nad klenutým přízemím první provizorní sakrální prostor (nově citlivě obnoven pro potřeby galerie). Za ním, směrem do hloubky parcely směřující až za městskou hradbu, byla budována náročně řešená vlastní kolej s pozoruhodným arkádovým nádvořím. Jeho detailní členění odpovídá řadě pozdně renesančních a manýristických staveb ve městě. Tato výrazně profilovaná tvorba tvoří jednu z méně známých, pro dějiny města i celých Čech ale podstatnou kapitolu. Dokládá prvotní nepochybné vlivy, jejichž zdroj je nutno hledat nejspíše v Nizozemí, odkud se do našich zemí toto umění šířilo přes Německo (Sasko). (Této dosud nezhodnocené kapitole v dějinách řádu a současně i města bude nutno věnovat zvláštní pozornost.)

Plány nejstarší části měly být vyhotoveny již roku 1593, tradice (Balbín) připisuje její návrh přímo Lobkovicovi, což je však značně nepravděpodobné. Je ale otázkou, zda právě Jiří Popel nepovolal do města speciálně vybrané stavitele a kameníky, což by vysvětlovalo jejich nečekanou stylovou orientaci. Lobkovic by tak mohl být i tím, kdy podnítil pozdně renesanční až manýristickou přestavbu města (viz výše). Tato proměna byla paradoxně urychlena i velkým požárem, který v roce 1598 zničil větší část města. Zmíněné pozoruhodné arkádové nádvoří bylo proto dokončeno až v roce 1613.

Zásadní přerušení výstavby areálu způsobilo stavovské povstání, kdy sjezuiti nesmíření měšťané kolej opětně obsadili a zástupce řádu z města vyhnali. Po porážce na Bílé hoře se ale řád ihned navrátil aby v místě vytvořil významné rekatolizační středisko.

Výstavba areálu se na krátkou dobu urychlila, stavěla se nadále kolej a při hradbě i gymnasium. Jako hlavní řádový kostel však v první etapě sloužil „zámecký kostel“, který byl jezuitům poskytnut na přechodnou dobu. Neklidná situace v první polovině 17. století ale veškeré práce značně zpomalila a k dokončení areálu došlo až po skončení třicetileté války.

(Následný všeobecný náboženský rozvoj vyvolaný v počátcích tvrdou rekatolizační politikou se odrazil i v širších aktivitách řádu. Právě chomutovská kolej převzala správu staršího poutního místa v Bohosudově, kde byla posléze založena další jezuitská kolej. Její položení při starším, později v baroku zcela přestavěném kostele se vázala na dávnou historii – kdy byli u této stavby pohřbeni popravení němečtí

rytíři zajatí po slavném husitském vítězství v bitvě u Ústí roku 1426 („Na běhání“). Tato nově pěstovaná tradice měla z areálu vytvořit jakýsi protipól Svaté Hory u Příbrami. Toto Čechy nejnavštěvovanější, jezuiti spravované, poutní místo mělo v Bohosudově dostat dvojníka určeného zejména pro německy mluvící obyvatele království českého i pro katolíky z druhé strany hranice.)

Vyvrcholením jezuitských aktivit byla v Chomutově výstavba nového hlavního kostela, zasvěceného zakladateli řádu, sv. Ignáci. Teprve v roce 1663 (25. února) byla představenými koleje (rektor Georg Helmreich) na základě povolení pražského provinciála Johana Saxe uzavřena smlouva na výstavbu. Autorem byl tehdejší prvořadý, v Praze sídlící stavitel italského původu – Carlo Lurago.

Ten pro Chomutov navrhl výstavnou raně barokní stavbu. Návrh byl silně ovlivněn přáním stavebníků, ambiciózně reagujících zejména na nejstarší pražský jezuitský kostel sv. Salvátora v areálu staroměstského Klementina. Tento vysoce kvalitní vzor byl požadován již v zadání stavby, která měla být mimo náročnou štukovou dekoraci, empory nad bočními kaplemi a ochozem nad římsou opatřena polosloupou. I když se jedná o jednotlivost, jsou jinak v Čechách zcela ojediněle užívané polosloupou znakem vysokých záměrů stavebníka, který se chtěl nejen vyrovnat prvořadě pražské stavbě, ale některými prvky ji ještě předstihnout. To dokládá ostatně i před průčelí představený portikus, který rovněž vychází z předlohy pražského kostela.

Jinak je typ stavby řešen jako typická jezuitská architektura, která oproti italským východiskům v Čechách vypouštěla často příčnou loď i kupoli. Zde byl realizován jednotný prostor loď sklenuté valenou klenbou s výsečemi dělicími celek do tří polí. Dělicí sdružené pasy vynášejí neobvyklé monumentálními polosloupou. Na loď navazují boční, valeně sklenuté kaple, které nesou vložený ochoz. Další ochoz s dřevěným parapetem nad římsou byl uveden již ve smlouvě. Za vítězným obloukem přisedá obdélný presbytář sklenutý rovněž valeně s výsečemi a pasy dělicími prostor do dvou úseků. Po stranách byly připojeny sakristie, oratoř a další prostory. Shodně jako závěr je řešena i vstupní severní strana se zúženým prostorem obsahujícím nad vstupem hudební kruchtou. V bocích jsou poněkud násilně umístěny věže. Tento stav vysvětluje postup výstavby, kdy východní věž obsahuje torzo starší stavby volně se dle všeho vážící na bývalou kapli v sousedství.

Hlavní průčelí je orientováno k severu, s ohledem na urbanistickou situaci, kdy plně ovládá přilehlou část hlavního náměstí a tvoří významový protějšek jak městskému chrámu, tak světskému sídlu při kostele sv. Kateřiny. Kulisovitě převýšené průčelí je obohaceno zmíněným portikem ukončeným segmentovým štítem nesoucím sochy P. Marie, dále po stranách sv. Ignáce a sv. Františka Xaverského (řádoví patroni), sv. Jiří a oblíbeného ochránce proti požáru sv. Floriána (tato dvojice se patrně vyhovuje přání města).

Oproti pražským předlohám je nezvyklé dvouvěžové řešení, které však bylo vyvoláno snahou zapojit do organismu stavby starší věž. Tomu by ostatně napovídalo i ukončení obou věží, které je oproti jednoduššímu plánu tvarováno jako oktagon. Tento spíše archaizující prvek je na stavbě nečekaný, často jej však spatřujeme u raně barokních, či spíše ještě pozdně renesančních staveb v okolí (např. Vilémov aj.). Toto plně ještě z renesance vycházející řešení se tedy projevilo i na jinak městu cizorodém objektu, jenž tak získal určité lokální zabarvení, které jej s místním prostředím více spojuje. Vysoké požadavky na stavbu lze doložit i srovnáním s dalším pražským kostelem, stavěným rovněž C. Luragem téměř současně, a to kostelem sv. Ignáce při novoměstské koleji. Zejména interiér stavby je mimo zmiňované polosloupou do té míry shodný, že lze hovořit o variantách jednoho zadání. Jako určitou raritu lze ještě zmínit pokrytí střech typickými raně barokními taškami – bobrovkami se zahroceným ukončením, které na stavbě vydržely od 17. století až do nedávné doby, kdy byly bohužel v plném rozsahu odstraněny. Zmizel i ojedinělý doklad dobového řemesla – taška s datací k roku 1675, s iniciálami cihláře a dole připojeným, shodně jako ostatní prstem kresleným sluncem. Odolnost neobyčejně kvalitního materiálu je rozhodně pozoruhodná.

Stavba kostela zahájena roku 1663 (viz výše) byla stavebně dokončena v roce 1668, kdy došlo na svátek řádového světce sv. Ignáce k požehnání stavby pražským arcibiskupem (Matouš Sobek zBílenberku).

Vysvěcení však bylo provedeno až v roce 1671, kdy byl dohotoven a alespoň základním mobiliářem vybaven interiér. Nejpozději tehdy byly dokončeny i náročně koncipované figurální a vegetabilní štuky, které prováděli dle všeho pražští spolupracovníci architekta Luraga. Vybavování kostela kvalitním mobiliářem se protáhlo až do 18. století. Hlavní oltář vyplňující téměř celou závěrečnou stěnu presbytáře pochází ze 70. – 80. let 17. století (nejspíše byl ale dokončen již v roce 1671 – viz svěcení stavby). Monumentální architektura dělená do trojice polí nese vysoce hodnotné sochy pražské provenience (?), zejména sv. Petra a Pavla před bočními nikami. (Hlavní barokní obraz se nedochoval, ve 2. polovině 19. století byl nahrazen malbou V. Kandlera).

Z raně barokního období jsou i další oltáře vyplňující boční kaple. U nich se uplatňuje typický boltcový

ornament. Velice zajímavé jsou oltáře kaplí nejbližší vstupu (Ecce homo, P. Marie). Jejich zděná, umělým mramorem opatřená architektura se hlásí do 2. poloviny 18. století. Vazba na Prahu je zde těsná – neobyčejně blízké protějšky těchto oltářů lze opět nalézt v již zmíněném novoměstském kostele stejného zasvěcení. Chomutovský kostel byl vybaven i řadou dalších, velice kvalitních součástí, které se však do současné doby dochovaly pouze torzovitě. K prvotnímu nejvýznamnějšímu vybavení náležel zejména obraz Ecce homo, provedený roku 1584 dle předlohy mistra I. W. (z roku 1541). Spolu s gotickou sochou P. Marie pocházející ze Saska byl dokladem dobové barokní snahy doložit kontinuitu víry.

V rámci zrušení jezuitského řádu v roce 1773 byl v letech 1776 až 1945 určen kostel pro místní posádku, protože v klášteře byla již v 18. století zřízena kasárna. Toto využití areál s výjimkou kostela těžce poškozovalo. Po roce 1945, zejména pak 1948 přestal kostel sloužit pravidelným bohoslužbám a začal rovněž pustnout. Problematickou záchranou byla aktivita 70. a zejména 80. let, kdy měla být stavba obnovena. Ideologicky se však „nehodilo“ její vybavení, a proto bylo bezprostředně ohroženo. Jako paradoxní doklad lze z této doby uvést snahu uzavřít narušený hlavní oltář za příčku vloženou do presbytáře, protože jinak mu hrozilo odstranění (viz obdobná situace v Mostě).

Teprve v posledních letech se obnova stavby, prováděná okresním úřadem stala zárukou adekvátní památkové obnovy, která navrácí jednu z nejvýznamnějších raně barokních památek, jejíž význam překračuje nejen hranice města, ale i regionu.

Ing. Petr Macek,
Památkový ústav Praha,
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy Praha

Interiérová výzdoba

kostela sv. Ignáce

Jestliže ve středověku bývaly interiéry chrámů i katedrál pokrývány nejrůznějšími formami umělecké výzdoby se sakrální tematikou - tehdejší člověk se bezpečněji cítil v chrámu vyzdobeném názorně posvátnými výjevy, ba můžeme hovořit přímo o fenoménu "strachu z prázdnoty" (lat. horror vacui), pak o podobném jevu můžeme hovořit i v období raného baroka v průběhu sedmnáctého století. Snad nejvýrazněji se tyto tendence projeví v chrámech řádu Tovaryšstva Ježíšova. Mystická duchovní cvičení zakladatele řádu Ignáce z Loyoly, věroučné závěry Tridentského koncilu jakož i misijní poslání řádu - to vše předurčilo jezuitské řádové kostely k tomu, aby se staly právě prostřednictvím působivé umělecké výpovědi místem jak názorného poučení o nejrůznějších náboženských otázkách, tak především prohloubení rozjímavého a mystického náboženského prožitku.

Jak dokazují poslední dosažené poznatky (např. P. Nevímové ohledně programu výzdoby novoměstského chrámu sv. Ignáce), byla vnitřní výzdoba těchto kostelů sestavována podle předem připravovaných dějových i symbolických konceptů. Štuková plastická výzdoba, nástěnná malba, architektura i výtvarná řezbářská a obrazová výzdoba oltářů - to vše vytvářelo po výtvarné i významové stránce nedělitelný celek s mnohdy velmi složitým obsahem a snahou pokrýt tímto způsobem maximum volné plochy.

Výzdoba takového chrámu tedy tvoří z těchto hledisek souborné umělecké dílo, tzv. Gesamtkunstwerk se skrytými významy, které není vždy jednoduché odhalit, neboť se mohou skrývat za zdánlivě pouze dekorativně působícími detaily. Navíc v řadě případů byly prvotní programy realizačně tak náročné, že zejména z důvodu nedostatku finančních prostředků nebyly dokončeny, jindy docházelo z nejrůznějších důvodů ke změnám prvotního záměru. Mnohdy se takto realizace interiérové výzdoby s řadou zásadních zásahů do původně navrženého řešení protáhly na bezmála celé století...

Kostel sv. Ignáce v Chomutově měl jako jeden z mála na území našeho státu to štěstí, že jeho interiérová výzdoba byla realizována téměř v celém rozsahu v bezprostřední souvislosti s realizací celé stavby (1663 - 71), eventuelně krátce po jejím dokončení, nejpozději však do konce osmdesátých let 17. století, jak

dokazuje typický raně barokní výtvarný rukopis. Osmnácté století interiér vhodně a velkoryse doplnilo instalací pozdně barokních dvoumanuálových varhan (dílo jezuitského varhanáře - laika Thomase Schwarze z r. 1737) a vestavbou dvou protějškových rokokových oltářů P. Marie a Ecce Homo z umělého mramoru do bočních kaplí při vstupu (tyto kaple také obdržely adekvátní obložení stěn umělým mramorem). Úpravy druhé poloviny 19. století se omezily na donedávna známou barevnou úpravu interiéru, která se zřejmě snažila imitovat ve velmi výtvarně i řemeslně zjednodušené podobě rokokové úpravy výše uvedených kaplí, a romantizující přestavbu dnes již zdevastovaných varhan. Proto lze jen litovat toho, že tato téměř kompletně zachovaná raně barokní unikátní interiérová výzdoba celostátního významu, která má pro Chomutov má stejný význam, jako nedávno zpřístupněný interiér kaple sv. Kateřiny, byla v průběhu dvacátého století vlivem mnoha nepříznivých okolností ze značné části nevratně zničena. Přes již dříve provedenou fotodokumentaci tak patrně výklad smyslu jednotlivých prvků výzdoby interiéru zůstane navždy neucelený...

I dochované prvky vnitřní výzdoby si však zasluhují naši pozornost. Úvodem je třeba zmínit vysoce kvalitní štukatérskou plastickou výzdobu především bočních kaplí. Prováděli ji v Čechách domestikovaní severoitalská štukatéři (pocházeli zejména z okolí severoitalského jezera Como - odtud název Comacini či Komaskové) z družiny Carla Luraga. Konkrétní jména autorů jsou dnes těžko zjistitelná - ve smlouvě nejsou uvedena, jak bylo tehdy obvyklé, navíc je známo, že Carlo Lurago spolupracoval minimálně se dvanácti jménem známými vlašskými štukatéry. Určitým vodítkem pro možné určení autora v budoucnu je studium modelačního rukopisu. Z podrobnějšího průzkumu v průběhu restaurování štukové výzdoby kaplí vyšlo najevo, že se zde projeví minimálně dva až tři osobité rukopisy. Nejvyspělejší osobností byl ovšem tvůrce štukové výzdoby kaple sv. Anny (vedle kazatelny). Návaznost klenební štukové oltářní architektury na spodní dřevěnou architektonickou konstrukci je mj. ilustrativním příkladem výše zmíněného "Gesamtkunstwerku", mistřným příkladem uměleckého štukatérského projevu jsou však především gracilní medailony s andělíčky hrajícími na varhanní pozitiv a jiné hudební nástroje, jakož i letící andělíčky přidržující květinový věnec kolem oválného zrcadla klenby. Zde již stojíme na pomezí raného a vrcholného baroka, neboť tvůrce zde již zcela opustil strnulou a přehnaně dekorativní stylizovanost ve prospěch dynamiky díla - andělíčky se vznášejí v prostoru uchycení ke klenbě pouze v jednom bodě - tedy v duchu, kterým již o několik desetiletí dříve vykročili římsí umělci okruhu G. Berniniho. Plastická štuková výzdoba této kaple je jedním z nejkvalitnějších štukatérských děl raného baroka na území Čech. Neméně bohatý štuk ostatních kaplí není ještě tak odvážný a netroufá si překročit osvědčené hranice propojení s podkladovou plochou.

Použité plastické prvky mají i zde svou symboliku. Tak např. v kaplích Zvěstování a sv. Anny se setkáváme s detaily směřující k mariánské symbolice Neposkvrněného Početí (mušle, zrcadla), v kapli sv. Aloise se symbolikou granátových jableček představujících hojnost a požehnání apod. Podrobný popis těchto skrytých významů bude předmětem připravované rozsáhlejší studie.

Štuková výzdoba byla v minulosti značně poškozena zatékáním tak, že některé choulostivé prvky doslova hrozily zřícením. Při restaurátorském zásahu byly uvolněné partie upevněny, povrch očištěn od vrstev novějších nátěrů zaslepujících kvalitu původní modelace, materiál zpevněn a většina poškozených partií doplněna s využitím starší fotodokumentace. Souběžně byla také prováděna konsolidace pozůstatků nástěnných maleb společně s retušováním již zaniklých partií, kterých byla bohužel většina.

Raně barokní dřevěný mobiliář kostela byl v řadě případů poškozen jak působením aktivního červotoče, tak vandalskými zásahy. Zejména z bočních oltářů se dochovaly jen architektury s torzy sochařské výzdoby. Stávající povrchová úprava pochází z dob pozdějších úprav. Pod ní prosvítá zajímavá původní povrchová úprava v intenzivním červeném odstínu s lokálními náznaky mramorování. S ohledem na omezené finanční možnosti byly tyto prvky mobiliáře pouze důkladně konzervovány proti dřevokaznému hmyzu s respektováním stávající povrchové úpravy. Pouze na dominantní architektuře hlavního oltáře byly provedeny restaurátorské práce na plastikách sv. Petra a Pavla, rekonstrukční dořezby chybějících, ale pohledově významných prvků a retuše povrchové úpravy. S ohledem na praktické využití byly restaurovány také raně barokní lavice. Velmi špatný byl stav vysoce hodnotných plastik na varhanní skříni, kde ale s ohledem na omezené finance bylo provedeno pouze zpevnění odpadávajících fragmentů křídového podkladu a zlacení. Tento konzervační přístup zamezil za daných podmínek dalšímu poškození a nebrání případnému celkovému restaurátorskému zásahu v budoucnu.

V závěrečné fázi bylo provedeno restaurování vlhkem silně poškozených rokokových umělých mramorů v bočních kaplích při vstupu, finanční prostředky však nestačily na restaurování torzální plastické výzdoby oltářů v těchto kaplích.

Interiérová výzdoba tak byla díky finanční podpoře Okresního úřadu v Chomutově po desetiletích chátrání uvedena do stavu, který umožňuje důstojnou prezentaci veřejnosti. Tím však není řečeno, že by z potřebných prací bylo hotovo vše.

Restaurování budou vyžadovat některé dochované barokní plastiky (dosud v depozitáři), bylo by možno uvažovat o perspektivním zrestaurování Kandlerova obrazu z hlavního oltáře (deponován v prostorách muzea) a konečně i o restaurování varhanního stroje.

Pro případnou realizaci těchto náročných záměrů však bude třeba hledat i jiné finanční zdroje, neboť v souvislosti s reformou státní správy již není možno ze zdrojů okresního úřadu na tyto účely přispívat.

PhDr. Vít Honys,
Památkový ústav Ústí nad Labem

Obnova kostela sv. Ignáce

Kostel sv. Ignáce v Chomutově přenechal Děkaný úřad v Chomutově v roce 1979 Okresnímu národnímu výboru v Chomutově pro účely kulturního využití na koncertní a výstavní síň k dočasnému užívání na dobu 99 let. Vlastní obnova kostela byla zahájena v roce 1992, kdy firma Petra Borovce z Kadaně provedla rekonstrukci krovu lodi a malé věže a výměnu střešní krytiny.

Projekt celkové rekonstrukce objektu s budoucím využitím jako koncertní a výstavní síň zpracovala firma Památkový ateliér Knoflíček – Pohořalá z Plzně v roce 1994. Tento projekt řešil dokončení vnějších úprav a celkovou rekonstrukci vnitřních prostor včetně restaurátorských prací. Projekt zachovává církevní charakter stavby a jeho navrhované využití vhodně zapojuje kostel do funkce bývalého jezuitského areálu, který ke kostelu přiléhá a z velké části se využívá pro společenské a kulturní účely (knihovna, kulturní a vzdělávací služby, galerie, muzeum).

Na realizaci tohoto projektu byla vybrána firma Corstav s.r.o. Chomutov. Odborné restaurátorské práce zajišťovali akademická sochařka Helena Forstová, akademický malíř a sochař Ivan Hamáček, firma pana Tomáše Sochora z Prahy a firma Meandr z Teplíc. Osvětlení kostela instalovala firma Nelis pana Nazarčíka z Chomutova. Obnova byla prováděna za odborného dozoru Památkového ústavu Ústí n. L.

Celková obnova kostela sv. Ignáce v Chomutově prováděná v letech 1992 – 2000 si vyžádala částku přesahující 35 mil. Kč a byla z převážné části hrazena z rozpočtu Okresního úřadu Chomutov. Technicko – investiční činnost zajišťoval Referát regionálního rozvoje, územního plánování a kultury Okresního úřadu Chomutov.

Ing. Jana Purnochová,
Okresní úřad Chomutov

Čtrnáct zastavení s restaurátory

Znovuotevření kostela sv. Ignáce po více než padesáti letech dne 14. prosince 2000 je příležitostí zastavit se u jeho nejzajímavějších památek.

Zastavení první: Oltářní obraz sv. Ignáce vytvořil malíř Vilém Kandler (1816 – 1896). Je podepsán a datován na stránkách knihy, kterou drží anděl. Obraz byl dokončen v roce 1865, kdy se Kandler zabýval už téměř výlučně malováním oltářních obrazů. V této době maloval obrazy rovněž pro kostel Nanebevzetí Panny Marie v Žatci (asi 1866) a pro kostel Povýšení sv. Kříže v Kadani (1860 – 1878). Kandlerův obraz sv. Ignáce byl 14. 8. 1998 vyjmut z oltáře, provizorně očištěn od prachu, holubího trusu, pavučin a hrubých nečistot a navinut na papírový tubus. Ten byl přenesen do budovy muzea a zde opět rozvinut, aby bylo možno provést detailní prohlídku a posouzení stavu. Byl zjištěno, že plátno obrazu je na několika místech rozřezáno a celé kusy vyřezány. Například schází okřídlené hlavičky andělů, vyříznuta je hlava sv. Ignáce. Na panoramatickém záběru byly pohledy na kostel sv. Ignáce, na jezuitské gymnázium a část náměstí, ty zmizely také. Neznámý vandal si kdysi zřejmě vybral, co se mu líbilo a jednoduše tu z obrazu uřízl. Barvy byly znečištěny vrstvou prachu, mnohde zcela opadané a rozpraskané. Na některých místech jsou stopy po nárazech předmětů. Navíc byl obraz před dávnými lety neodborně přelakován. Obraz dostali po sejmutí do rukou pracovníci konzervátorské dílny okresního muzea paní Ivana Loudová a Radek Zozulák. Celý obraz mechanicky očistili, vybraná místa (obličej postavy) očistili i na rubu, nažehlili na ně ochrannou papírovou vrstvou. Pak obraz připevnili na plátno, povrch zakryli papírovou vrstvou, zhotovili tubus, obraz navinuli, vše zakryli látkou a uložili do depozitáře muzea. Práce byly hotovy za měsíc a takto ošetřený obraz je nyní připraven k předání restaurátorům.

Zastavení druhé: Hlavní barokní oltář z let 1670 – 80, portálový. Vlevo socha sv. Petra s rozevřenou knihou, vpravo sv. Pavel s knihou pod paží. Uprostřed obraz sv. Ignáce. V nástavci býval obraz Boha Otce od Lanfranca. Oltář je ze dřeva a umělého mramoru zelenomodré barvy, silně znečištěný, chybí polovina dveří svatostánku, mramorování a zlacení místy odřené nebo chybějící. Chybějící části restaurátoři doplnili, celou architekturu oltáře napustili roztokem proti hmyzu, plísním a houbám a nakonzervovali včelím voskem.

Zastavení třetí: Barokní kazatelna z konce 17. století se zachovala v poměrně dobrém stavu, ale chybí sochy evangelistů a sochařské doplňky. Zachovala se pouze jedna hlavička andílka. Chybí rovněž většina sloupků se zlacenými hlavicemi. Restaurátoři doplnili chybějící detaily (např. uražené žebro v dolní části ambonu), doplnili zlacení a mramorování a vše napustili a konzervovali.

Zastavení čtvrté: Postranní oltáře - sv. Anny v první kapli v lodi kostela vlevo. Barokní ze 17. století. Menza tumbového tvaru má zelené mramorování, ostatní části včetně sloupů retabula mají červené mramorování. Sloupy nástavce mají barvu slonové kosti, hlavice, lišty a řezby jsou zlacené. Oltářní obrazy chybějí, vše po očištění nakonzervováno.

Postranní oltář Zvěstování v první kapli vpravo. Rovněž jde o dílo barokní ze 17. století. Barevnost je podobná, jako u protějšího oltáře sv. Anny. Chybí oltářní obraz Zvěstování. V nástavci se zachoval obraz Seslání Ducha svatého, značně poškozený a znečištěný. Postranní oltář sv. Aloise v druhé kapli vlevo, barokní ze 17. století. Zelená a červená barevnost. Oltářní obrazy chybějí.

Postranní oltář sv. Jana Křtitele v druhé kapli vpravo. Baroko, 17. století. Oltářní obrazy chybějí. Postranní oltář Ecce homo v třetí kapli vlevo. Vznik je datován kolem roku 1750 do období rokoka. Obraz Ecce homo, olej na dřevě, je kopie z r. 1585 podle monogramisty I. W. z r. 1541 (dnes umístěn v okresním muzeu). Na levé rímse je klečící socha světice v dlouhých přepásaných šatech. Plášť má přehozený přes hlavu a obě ruce ulomené. Ve spodní části retabula jsou dvě reliéfní postavy andělů s velkými křídly v dlouhých řasených rouchách. Plocha mezi pilastry nese modré mramorování. Na horní části je štukový reliéf s motivem obláčku, na němž jsou dva andělci a jedna hlavička. Figurky dvou andělíčků jsou i na vrcholu pilířků. Tři andělčí hlavičky jsou i na zadní straně římsy oltáře. Postranní oltář Panny Marie v třetí kapli vpravo. Vznikl kolem roku 1750 v období rokoka. Na levém křídle klečí světice v dlouhém rouchu, od níž vybíhá na železně armatuře hlava andělíčka. Soše chybí obě ruce. Na pravém křídle klečí světice v dlouhém rouchu, s pravou rukou na prsou. Levá ruka je ulomena. Na svatostánkem jsou torza reliéfů dvou andělů v dlouhých šatech a s výraznými křídly, jak ukazují rukama k svatostánku. Další figurky andělů jsou na horní straně rámu

retabula, na vrcholu pilířů a na římse. Barevnost modrá a červená..

Zastavení páté: Dvě zpodobnění v boční kapli. Barokní dílo ze 17. století, vyrobeny z dubu. Jejich konstrukce je narušena, některé díly se ztratily. Část se našla pohozena v různých částech kostela. Restaurátoři je očistili, zpevnili, nalezené detaily doplnili. Zůstane zachován stav torza bez dalšího doplňování. Po retuších, napuštění a přemoření povrchu byly zpodobnění nakonzervovány včelím voskem.

Zastavení šesté: Kuželkové balustrády. Před hlavním oltářem je barokní dílo ze 17. století. Má lichoběžníkový půdorys a sleduje obvod kamenného stupně před oltářem. Balustrády před postranními oltáři Ecce homo a oltářem Panny Marie je dílo z období rokoka kolem 1750.

Zastavení sedmé: Sochy. Raně barokní socha Piety z roku 1669 je kopií gotické sochy. Představuje sedící Pannu Marii v červeném rouchu a modrém plášti, na hlavě má bílou plenu. Na klíně jí leží mrtvý Kristus s trnovou korunou na hlavě, má plnovous, kolem beder roušku. Levá ruka P. Marie je ulomená. Nachází se v předsíni napravo od vstupu. Naproti v předsíni vlevo od vstupu se nacházela socha Ecce homo, z období pozdního baroka v druhé polovině 18. století. Představuje postavu stojícího Krista s trnovou korunou na hlavě, bílou bederní rouškou a dlouhým červeným pláštěm přes ramena. Zkřížené ruce na břiše jsou převázány provazem. Stojí na vysokém kamenném hranolovitém soklu, který má na čelní straně znak cechu pekařů. Socha je v dobrém stavu.

Zastavení osmé: Varhany. Varhanní skříň se sochařskou výzdobou se nachází na kruchtě. Pochází z baroka kolem roku 1730. Zachovaly se pouze dvě varhanní skříňe po stranách kruchtě, část jejich sochařské výzdoby a skříňka s manuálem a pedály uprostřed. Sochařskou výzdobu tvoří: Anděl sedící na obláčku se zlacenými křídly a pláštěm, anděl v letu s dlouhým zlaceným pláštěm a křídly s rozpaženými rukama, anděl stojící na obláčku rovněž se zlatými křídly a pláštěm. Anděl sedící na obláčku se zbytkem harfy. Uprostřed mezi skříňemi je na stěně kruhový medailon s iniciálami IHS, z něhož vybíhá zlacená paprsková svatozář s věncem andílčích hlaviček a obláček. Vše v barvách zelenomodrého mramorování, slonová kost a zlato. Varhany byly ve chvíli zahájení obnovy interiéru sv. Ignáce zcela zdevastovány. Všechny cínové a část dřevěných pištál chybí. Zcela jsou zničeny výplně spodních částí skříňi, rozlámány ozdobné mřížky a část zlacených dekorů. Odkryta trámová konstrukce. Restaurátoři po důkladném očištění zpevnili celou konstrukci, dolní část zakryli deskami, obnovili zlacení, vše napustili a zakonzervovali.

Zastavení deváté: Balustrády na ochozech prvního patra a kruchtě. Kuželkové balustrády a poprsnice kruchtě pocházejí z druhé poloviny 17. století, z období baroka. Povrch byl znečištěn, část na levé straně nad kaplí sv. Anny chyběla, některé byly uvolněné, odlámané nebo odřené. Po očištění restaurátoři zpevnili konstrukci, doplnili chybějící a poškozené části podle originálů, vše napustili a konzervovali. Druhý ochoz se nachází na korunní římse lodi. Barokní balustráda je z druhé poloviny 17. století. Konstrukce je uvolněna, povrch po starším přetření se odlupuje. Restaurátorský postup podobný jako v I. poschodí.

Zastavení desáté : Krucifix v sakristii, barokní z 18. století. Představuje tělo ukřižovaného Krista na prostém kříži s trnovou korunou na hlavě. Chybí pravá ruka. Nohy jsou přibity jedním hřebem. Na horní straně kříže dřevěná nápisová tabulka.

Zastavení jedenácté: Mobiliář. Nejdříve bylo nutno celý vnitřek kostela sv. Ignáce uklidit. Vyvést stavební suť a posbírat roztroušené fragmenty zařízení. Toto sbírání úlomků a inventarizace všech částí kostela byla nejobtížnější část zakázky, kterou firma Sochor Praha jako vítěz výběrového řízení dostala. Každý předmět a úlomek byl fotograficky zdokumentován, popsán, očíslován, uložen do bedny. K oltáři, kazatelně a varhanám postavili lešení, očistili od prachu a hrubých nečistot a napustili. Co šlo demontovat, bylo sejmuto a převezeno do Roztok u Prahy k ozáření radioaktivním izotopem kobaltu ⁶⁰Co. Tento izotop emituje pouze záření gama, které nezanechává v ozářených předmětech žádná rezidua a nepoškozuje jejich polychromii. Celý mobiliář byl napuštěn přípravkem Lignofix I, který účinkuje proti dřevokaznému hmyzu, plísním i houbám. Prostředek byl nanášen stříkáním, aby se zamezilo setření zbytků barev při práci se štětcem. Zvláštní pozornost věnovali restaurátoři kostelním lavicím. Kdysi dávno byly vyrobeny ze smrkového dřeva, na čela a boky byly užity olše a lípa. Třetina lavic byla napadena dřevokazným hmyzem, jiné byly vyhnílé, olámané a ztrouchnivělé. Lavice se musely rozebrat až na jednotlivé díly. Některé díly nově vyrobili, ostatní doplnili. Vše bylo opět ozářeno v kobaltové komoře, impregnováno a nakonec patinováno.

Zastavení dvanácté: Sochy na průčelí kostela. Na průčelí kostela stojí pět soch: sv. Ignác z Loyoly, zakladatel jezuitského řádu, sv. František Xaverský, sv. Jiří, sv. Florián, Panna Marie s Ježíškem stojící na draku. Průzkum soch a následné restaurování prováděl akademický sochař Ivan Hamáček z Prahy. Části

některých soch – kovové atributy - koruna Panny Marie a Ježíška, svatozář sv. Františka a sv. Ignáce byly sejmuty a prohlédnuty. Stav kamene byl narušen exhalacemi a povětrnostními vlivy. Některé části obličejů a detaily byly kdysi opraveny cementem nebo chyběly. Neodborné zpevnění figur železnými kramlemi asi v 19. století způsobilo poškození a popraskání soch. Na podstavci sv. Jiří byl silně poškozený erb Lobkoviců. Socha sv. Františka Xaverského z hrubozrného černovického pískovce jako jediná neměla pomocnou výztuž železným táhlem a byla značně pokryta mechem. Socha sv. Ignáce měla poškozenou levou ruku, chyběly prsty s plamenným srdcem, prasklé předloktí, pučlý rukáv. Na podstavci je čitelný erb Bořity z Martinic. Nejvíce poškozená byla socha sv. Floriána ve spodní části (nohy a podstavec). Na podstavci byl málo čitelný a poškozený znak města Chomutova. Soše P. Marie s Ježíškem chyběla část pravé ruky, v níž původně bylo zřejmě žezlo, a část roucha. Drak neměl jeden dráp. Na podstavci je erb Hasištejnů z Lobkovic, znečištěný a poškozený. Restaurátor po povrchovém očištění napustil sochy zpevňovacím preparátem Ifest OH. Chybějící části doplnil křemičitým ekrylátovým tmelem odpovídající struktury. Některé železné kramle byly nahrazeny bronzovými jehlami. Staré cementové vysprávkové byly odstraněny a doplněny křemičitým tmelem. Nakonec byly sochy barevně sceleny a ošetřeny konzervačním preparátem IW 290, který má účinnost 20 let. Odborná prohlídka kamene a konzervace by měla být každé 2 – 3 roky.

Zastavení třinácté: Nástěnné malby v Božím hrobu za presbytářem. Všechny stěny Božího hrobu jsou pokryty malbami krajiny z první třetiny 18. století. Ústřední motiv fresek se nachází na stěně sousedící s presbytářem. Je na něm malba kamenné architektury s nízkou uzavřenou lomeným obloukem. Na zdi vpravo rostou palmy. Na další stěně vpravo je namalováno město Jeruzalém s palmami a horami. Na horní straně stěny je polopostava Boha otce s trojúhelníkem svatozáře. Ostatní stěny pokrývají malby skal a stromů. Klenba modré barvy s bronzovými zlacenými hvězdičkami znázorňuje noční oblohu. Na restaurování fresek jsou vypracovány tři možné způsoby, v současné době se k nim zatím nepřistoupilo. Další postup je odvislý od finančních možností. Nástěnné malby v boční kapli a na prvním ochozu: Ve štukových rámech čtyř bočních kaplí a na klenbách všech šesti kaplí se nacházejí velmi nezřetelné a zčásti zabílené malby. Další iluzivní malba obrazového rámu byla nalezena v oratoři na levém ochozu.

Zastavení čtrnácté: Zábradlí v oratoři. Odděluje oratoře na obou bočních stranách presbytáře. Pochází z konce 17. století. Má obdélný tvar se svislými sloupky a boltci. Uprostřed je kruhový medailon s iniciálami MARIA a volutovými křídly nahoře a dole. Shora je dřevěné madlo. Povrch železného zábradlí byl silně zkorodovaný, jedno zábradlí chybělo zcela. Restaurátoři doplnili chybějící část podle originálu, zbavili zábradlí rzi, ošetřili, pozlatili iniciály MARIA. Podobně byla restaurována kování dveří z konce 17. století a sedmery dveře.

Podle dokumentace zpracoval:

Vladimír Valeš Ph.D.

„Ignác ve výtvarné reflexi“

Od okamžiku, kdy SKKS Chomutov vyhlásila veřejnou anonymní soutěž „Ignác ve výtvarné reflexi“, jejíž podmínky byly zveřejněny v bulletinu Atrium, v letáčcích na pultech Informačních center v Chomutově, Jirkově, Klášterci a Kadani a v časopisu Ateliér, nemine den, aby se někdo o soutěž blíže nezajímal.

Telefonáty, osobní návštěvy, dopisy, dotazy v e-mailové poště. Zajímají se výtvarníci ale i milovníci výtvarného umění a historie nejen z Chomutovska a severočeského regionu, ale i z Prahy, dalších měst a přišel dotaz i ze Slovenska. Na dotazy nejčastěji odpovídají, úmysl vyhlášovateli ozřejmují a v kostele sv. Ignáce průvodci jsou Jitka Kůsová, pracovnice výtvarného oddělení SKKS a dr. Vladimír Valeš, ředitel SKKS Chomutov.

Nejčastější dotazy k veřejné anonymní soutěži „Ignác ve výtvarné reflexi“:

Jak veliký formát, jakou techniku, přijímáte do soutěže?

J.K.: Formát i techniku doporučuji použít takovou, v které se nejpřirozeněji vyjadřujete. Nesmíte ale zapomenout na prostor, kde chcete umístit své dílo. Způsob instalace uveďte v přihlášce.

V.V.: Záměrně tvůrce neomezujeme ani formátem, ani výtvarnou technikou. Mohou být tedy obelána díla veskrze komorní, kupř. grafický cyklus, cyklus fotografií, drobná malba, právě tak

jako díla rozměrnější, která snesou konfrontaci s velkým prostorem, v němž budou volně (nikoliv jako pevná součást interiéru kostela) prezentována.

Jakým způsobem bude probíhat výstava? Nezanikne mé dílo v různých projevech různých kvalit?

J.K.: První veřejná prezentace děl bude při souhrnné výstavě v galerii Lurago (SKKS) a přilehlých prostorách. V druhé fázi porota vybere díla, která budou instalována buď po skupinách nebo jednotlivě v kostele sv. Ignáce. To záleží na charakteru děl. Shromážděná díla pro výstavní účely rozdělíme do skupin s nejlepším svědomím tak, aby si vzájemně nebrala energii. Do kostela sv. Ignáce nakonec půjdou jen ta díla, jež neutrpí v konfrontaci s barokní stavbou a zároveň budou důstojným zástupcem současného umění.

V.V.: Tuším, čeho se výtvarníci obávají a jsem si takového nebezpečí vědom. Totiž, aby vedle sebe nebyla prezentována díla obsahově, technikou, rukopisem, originalitou pojetí atd. příliš různorodá a odlišná, jako se někdy děje v různých salonech či veletrzích. Aby touhle necitlivou instalací netrpěly pokusy studijní a začínající, vedle vážně zacílených a zralých děl, práce studentů vedle renomovaných autorů, různá žánrová pojetí apod. Přičemž v této pluralitě výtvarných reflexí, inspirovaných konkrétní barokní stavbou v Chomutově a jejím osudem, nebo odkazem zakladatele jezuitského řádu sv. Ignácem, či obecnější paralelou mezi barokem a současností, spatřujeme největší hodnotu – pokud padne naše výzva na úrodnou půdu – celé soutěže. SKKS Chomutov má k dispozici několik velmi zajímavých výstavních prostor, kterých využije pro výstavy obeslaných děl. Je to předně Galerie LURAGO v přízemí východního křídla areálu, tři vestibuly v jižním křídle knihovny, atrium s arkádami. Ve vlastním kostele sv. Ignáce pak dvě velké oratoře a ochozy nad postranními loděmi. A samozřejmě – pro oceněná díla hlavní loď kostela s postranními oltáři a vchodem. Je zde tedy dostatek příležitostí dát jednotlivým výtvarným dílům odpovídající prostor.

Mohu poskytnout pro tuto soutěž i starší kresby kostela? Požadujete náboženskou tematiku? Počítá se s možností nahradit chybějící oltářní obrazy nebo sochy?

J.K.: Starší díla můžete použít, ale základním požadavkem je „výtvarná reflexe“, čili nové pohledy na dobu, kdy barokní stavba žila intenzivním duchovním životem a časem, kterým prošla. Jaký nám zachovala odkaz? Jaký je náš duchovní život? Totéž lze vztáhnout i na osobu svatého Ignáce. Naším cílem není připravit výzdobu kostela. Chceme vytvořit prostor, kde nový, současný, výtvarný jazyk postaví most mezi barokem a duchovním životem nového tisíciletí.

V.V.: Pravděpodobně se sejdou výtvarná díla zobrazující realistickou formou stavbu a její proměny vedle děl v pojetí magického realismu nebo surrealismu. Zřejmě se objeví díla poučená silným proudem nefigurativního umění – lyrickou abstrakcí, informelem, op artem, gestickou malbou, možná se objeví i díla z oblasti konceptuálního umění, performance, land artu, inter- a multimediální tvorby. To vše patří do současného myšlení a vidění, neboť dnešní svět – řečeno s teoretikem postmoderny W. Welschem – již „není homogenní nýbrž heterogenní, skutečnost není harmonická, nýbrž dramatická, není jednotná, nýbrž rozdílně strukturovaná.“. Jde o hledání paralel mezi barokem a dneškem. Pokus o vyjádření pocitů, zážitků a myšlenek dnešního člověka v kontextu barokního odkazu. V žádném případě nám nyní a v této soutěži nejde o suplování ztracených, zničených či poškozených děl z interiéru kostela.

Jaké jsou termíny obeslání soutěžních děl? Jak postupovat u rozměrných věcí nebo projektů?

J.K.: Soutěž byla vyhlášena 1. 11. 2000. Uzávěrka a odevzdávání přihlášených děl je 30. 4. 2001. Soutěž je anonymní: soutěžící odevzdá práci pod heslem a v příložené zalepené obálce označené heslem uvede jméno autora, bydliště, kontakt. Během května odborná jury přihlášená díla vyhodnotí a od června budou probíhat výstavy v prostorách SKKS, včetně kostela sv. Ignáce.

V.V.: U rozměrnějších děl náročných na přepravu nebo u objektů a multimediálních projektů je možno, jak bývá zvykem, předložit návrhy, skicu, dokumentaci. V jednotlivých případech budeme s autory dojednávat způsob instalace, umístění atp., protože je nutno respektovat řadu jemných detailů, které s sebou nese kostel jako architektura a jako duchovní prostor...

...**krátce**

* „Vyslechnuto za pultem a mezi regály“ je název útlé knižičky, kterou vydalo SKKS v listopadu 2000. Obsahuje výroky čtenářů a návštěvníků knihovny, jak je zaznamenala, utřídila a k vydání připravila Olga Hanzliková. Brožurka, v pořadí už druhá, cituje 55 výroků a připovedek, dokládající kouzlo nechtěného i bohatost češtiny. Je k dostání zdarma v odděleních SKKS.

* **Trojice vánočních koncertů** zahájila pravidelný program v kostele sv. Ignáce po jeho slavnostním otevření 14. 12. 2000.

** **Koncert pěveckého sboru Hlahol** se konal 17. prosince 2000, k jeho pořádání se spojilo Kulturní a společenské středisko na Zahradní KASS a naše Středisko knihovnických a kulturních služeb SKKS.*

** **Koncert Loutny české** se konal 22. prosince 2000. Hostem byl pražský herec Otakar Brousek starší, který doprovodil hudbu a zpěv Loutny přednesem veršů českých básníků na vánoční téma. Pan Otakar Brousek si se zájmem prohlédl kostel a do naší kroniky napsal: „Je mi velikým potěšením, že se mi dostalo té pocty, abych mohl být účasten „pokřtění“ tohoto kulturního stánku vánočním koncertem Loutny české. S přáním všeho dobrého do dalšího století a tisíciletí Váš Otakar Brousek.“*

** **Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby „Hej mistře!“** o půlnoci na Štědrý den 24. prosince 2000 byla vyvrcholením. Zaslouží si podrobnější informaci v příštím čísle Atria, proto dnes jen krátce: spojily se tu skoro všechny sbory Chomutovska, přihlásili se hudebníci a pan MUDr. M. Šulc to vše s nimi nastudoval a po několika zkouškách uvedl. SKKS to zaštitila organizačně a finančně, spolupracovalo Město Chomutov – a výsledek stál rozhodně za to! Velké poděkování všem, všem, všem... **PF 2001!***

atrium

Informační bulletin SKKS Chomutov.

SKKS, Palackého 4995/85, 430 11 Chomutov.

Tel. 0396/651250, fax: 0396/651249.

E-mail: knihovna@skks.cz

Internet: <http://www.skks.cz>

Redakce a grafická úprava: Vladimír Valeš.

Toto číslo 4/2000 vyšlo 29. 12. 2000.

MK ČR E 10422.